

29 қазан 2025 жылы Академиямыздың акт залында АҚ «Қаржы орталығы» өкілі Тыныбеков Абылай Амангелдіұлымен бітіруші түлектерге мемлекеттік білім гранты негізінде, соның ішінде ауылдық квота бойынша оқитын бакалавриат, магистратура және докторнатура студенттері үшін ақпараттық-түсіндіру кездесуі өтті.

2025 жылғы 29 қазанда Академиямыздың акт залында мемлекеттік білім беру грантының негізінде, оның ішінде ауылдық квота бойынша бакалавриат, магистратура және докторантура деңгейлерінде оқып жатқан бітірушілерге арналған АО «Қаржы орталығы» өкілі **Тыныбеков Абылай Амангелдіұлымен** ақпараттық-түсіндіру кездесуі өтті.

Кездесудің мақсаты – мамандарды жұмысқа жолдау қағидаларының негізгі тұстарын түсіндіру, бюджет қаражаты есебінен жұмсалған шығындарды өтеу тәртібін баяндау, сондай-ақ бітірушілерге **өз бетінше жұмысқа орналасу құқығын** беру мәселелерін түсіндіру болды.

Кездесу барысында қатысушылар келесі маңызды тақырыптарды талқылады:

1. Маманды жұмысқа жолдау қағидалары:

АО «Қаржы орталығы» өкілі бітірушілерді жұмысқа жолдау процесін, оқыған түлектердің және жұмыс берушілердің міндеттерін жан-жақты түсіндірді.

2. Шығындарды өтеу:

Бюджет қаражаты есебінен оқуға жұмсалған шығындарды өтеу шарттары түсіндірілді. Бұл бітірушілерге оқу аяқталғаннан кейінгі қаржылық жоспарларын сенімді құруға мүмкіндік береді.

3. Өз бетінше жұмысқа орналасу құқығы:

Түлектерге ұсынылатын жаңа мүмкіндіктер, соның ішінде өз мамандығы бойынша дербес жұмыс табу құқығы талқыланды. Бұл олардың кәсіби өсуіне жаңа бағыттар ашады.

4. Міндетті жұмыс өтуден босату:

Кездесуде мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде оқыған Қазақстан Республикасының азаматтарын міндетті жұмыс өтуден босату немесе оны тоқтату шарттары да талқыланды. Бұл түлектерге жұмыс орнын таңдауда икемділік береді.

Кездесу соңында қатысушылар АО «Қаржы орталығы» өкіліне ұсынылған ақпарат үшін алғыс айтып, өздерін қызықтырған сұрақтарды қойды.

Талқылау білім беру ұйымдары, мемлекеттік органдар және түлектер арасындағы ашық диалогтың еңбекке орналасу мен кәсіби өсу үшін маңызды екенін көрсетті.

АО «Қаржы орталығы» түлектерге қолдау көрсетуді жалғастырып, еңбекке орналасуға қатысты ақпарат пен көмек беруге әрқашан дайын.

БАҚ пен әлеуметтік желілерде бұл тақырып бойынша жеткілікті ақпарат болғанына қарамастан, мұндай кездесулер студенттер, магистранттар және докторанттар үшін әрқашан ерекше қызығушылық тудырады.

Департаменттің жетекші маманы жас мамандар мен философия докторлары (PhD) үшін **міндетті үш жылдық жұмыс өту** туралы айтты.

Ол аудиторияға 2021 жылдан бастап жұмыс өту қағидалары жеңілдетілгенін еске салды — енді түлектер белгіленген мерзімді **тек мемлекеттік емес, сонымен қатар жеке ұйымдарда** да өтеуге құқылы.

Жұмыс өтудің орындалуы қатаң бақыланатыны, әсіресе **Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының аударымдары** арқылы тексерілетіні атап өтілді.

Сонымен қатар, адамның толық, жарты немесе ширек мөлшерлі ставкада жұмыс істеуі маңызды емес — бәрібір ол жұмыс өтеу ретінде есептеледі.

Абылай Амангельдіұлы құжаттарды уақтылы әрі дұрыс рәсімдеудің маңыздылығына ерекше тоқталды.

Бұрын, мысалы, декреттегі студент қыздар бұл мәселеге мән бермей, іс сотқа жеткен кезде ғана өкініп жататын жағдайлар болған.

Міндеттемелерді елемей де күрделі салдарға әкелуі мүмкін, себебі сот шешімдері адамның қатысуынсыз-ақ шығарылуы ықтимал.

Егер студент грантқа ауысса немесе керісінше, ақылы бөлімге өтсе, жаңа тәртіпке сәйкес мемлекет грант иегерін оқытуға жұмсаған шығындарды **оның грантта және ақылы негізде оқыған фактілік кезеңіне сай** мөлшерде өтейді.

Қағаз құжаттамамен мамандарды жүктемеу үшін, студенттердің АО «Қаржы орталығында» тіркелуге келісім беру арқылы барлық рәсімдерді **электронды форматта** жасау мүмкіндігі бар.

АО «Қаржы орталығы» өкілі шығындарды өтеу **бір траншпен** жүргізілетінін атап өтті. Егер төлемді кешіктірсе, оған айыппұл сомасы және сот шығындары да қосылады.

Кездесулердің екінші бөлігі дәстүр бойынша қатысушылардың сұрақтарына арналды.

Сұрақтар өте көп болды. Мысалы:

- Бір уақытта бес жерде жұмыс істесе, оның жиынтық жұмыс уақыты өтелген мерзімге есептеле ме?
- Ғылыми қызметпен айналысатын PhD докторының жеке мекемедегі жұмысы есептеле ме?
- Оқып жүрген кездегі жұмыс өтілі өтелген мерзімге санала ма?
- Бір ЖОО-ны бітіріп, екінші ЖОО-ға түскенде қайтадан жұмыс өту қажет пе?
- Жұмыс өтемегендерге қатысты талап арыз жұмысы қашан басталады?
— және басқа да сұрақтар.

Барлық сұрақтарға толық әрі түсінікті жауаптар берілді.

Егер сұрақтар кейін туындаса, еңбекке орналастыру жөніндегі маман **Мұрат Қ.М.**-ға (214 кабинет, бас корпус) жүгінуге болады.

Кездесу қатысушылары дұрыс қорытынды шығарады деп сенеміз.

Іс сотқа және грант қаржысын қайтаруға жетпейді деп үміттенеміз.

Өтеу — қиын емес әрі әлдеқайда арзан.

